

Tednik Učiteljski Tovariš.

Glasilo avstrijskega jugoslovanskega učiteljstva.

Štev. 36.

V Ljubljani, 8. kimavca 1905.

XLV. leto.

»Učiteljski Tovariš« izhaja vsak petek. Ako je na ta dan praznik, izide list dan pozneje. Vse leto stoji 8 K, pol leta 4 K, četrt leta 2 K. Spise je pošiljati samo na naslov: **Uredništvo »Učiteljskega Tovariša« v Idriji.** Naročnino prejema **Frančišek Ōrnagoj**, nadučitelj v Ljubljani (Barje). — Vse pošiljatve naj se pošiljajo franko. — Rokopisov ne vračamo. — Oglas in poslanice stanejo za stran 30 K, pol strani 16 K, $\frac{1}{4}$ strani 10 K, $\frac{1}{8}$ strani 8 K, $\frac{1}{16}$ strani 4 K; manjši inserati po 20 h petit-vrsta. Večkratno objavljanje po dogovoru. Priloge poleg poštne 6 K.

Vsebina: Vzpored vrtnega koncerta. — IV. deželna učiteljska skupščina v Ljubljani. — VII. štajerska deželna učiteljska skupščina v Gradcu. — Naš denarni zavod. — O peticiji na državni zbor za izboljšanje gmotnega položaja ljudskega učiteljstva. — Iz naše organizacije. — Vestnik. — Uradni razpisi učiteljskih služb. — Inserati.

Vzpored

vrtnega koncerta na korist „Društva za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani“.

1. F. Gerbič: »Slovanski brod«, moški zbor.
2. a) A. Sachs: »Vijoličin vonj«
b) E. Adamič: »V gozdu« } mešana zbor.
3. Dr. B. Ipavec: a) »Podoknica« bariton-solo
iz opere »Teharski plemiči« } sspremljevanjem or-
b) Fleischmann-Pahor: »En star- } kestra poje gospod
ček je živel« } K. Mahkota.
4. Csajkovsky: »Zbor ženjcev«, mešan zbor s spremljevanjem orkestra.
5. Godba.

Vrtni koncert v prid „Učiteljskemu konviktu“ se vrši vskjub razidu deželne učiteljske skupščine ravnotako v soboto 9. t. m. Gdč. pevke in gg. pevci naj blagovolijo vse note s seboj prinesiti, ker jih v Ljubljani ne dobe več. Glavna izkušnja bo v soboto 9. t. m. ob 9. uri dopoldne v »Narodnem domu«. Vstopnice se dobivajo v prodajalnici Lozarjevi na Mestnem trgu. Gdč. učiteljice in gg. učitelji se ne bodo vabili s posebnimi vabili.

K obilni udeležbi vabi najvljudneje tem potom

ODBOR.

IV. deželna učiteljska skupščina v Ljubljani.

Dne 4. tega mes. se je sešla v »Mestnem domu« IV. kranjska deželna učiteljska skupščina. Udeležili so se je kot predsednik deželni šolski nadzornik g. Frančišek Levec, dvorni svetnik grof dr. Schaffgotsch kot zastopnik deželnega šolskega sveta, magistratni koncipist g. Fr. Govekar kot zastopnik g. župana Hribarja, deželnovladni tajnik g. dr. Praxmarer, vsi okrajni šolski nadzorniki razen g. prof. V. Zupančiča, vsi delegati in delegatnje razen obolelega delegata g. Hinka Likarja ter kot povabljeni strokovnjaki meščanske šole učitelj g. Karel Humek in g. prof. Fr. Sucher.

V ostalem delu dvorane in na galeriji se je zbralo vse polno učiteljstva in tudi nekoliko drugega občinstva.

Skupščino je otvoril deželni šolski nadzornik g. Fr. Levec ter imenoval za svojega namestnika okrajnega šolskega nadzornika g. J. Thumo. Ko je pozdravil grofa Schaffgotscha kot namestnika predsednika dež. šol. sveta in g. Govekarja kot namestnika g. župana Hribarja, je dejal:

Velik del naših posvetovanj se bo dotikal tistega perečega vprašanja, pri čigar neodložni in nujni rešitvi ima ravno deželno zastopstvo odločilno besedo.

Želim, da bi deželno zastopstvo ne preslišalo glasu, ki bo brez dvojbe odmeval iz te dvorane.

In naposled pozdravljam vas, prečastiti konferenčni člani, gosp. c. kr. šolske nadzornike, gospoda ravnatelja c. kr. učiteljskega, kakor tudi vas, izvoljene gospode delegate!

Vam so tako kakor nobenemu drugemu znani mnogovrstni nedostatki našega šolstva.

Prenapolnjene šole, zadehle učilnice, tesna učiteljska stanovanja, neredna hoja v šolo vsled oddaljenosti, pomanjkanja delavcev, posledice neugodnih klimatičnih razmer, ubožstva in upornosti roditeljev, nedosežni maksimalni učni smotri in učni načrti, ob katerih mora večkrat obupavati najvestnejši učitelj, pomanjkanje najpotrebnejših nazoril, knjig in drugih učnih pripomočkov, mnogokrat zastarela učna metoda, bedni službeni prejemki kranjskega učiteljstva in s tem združeno pomanjkanje moškega učiteljskega naraščaja — so rane, ki razjedajo naše šolstvo.

Vi ste zaupniki kranjskega učiteljstva, ki pričakuje od vas, da najdete in nasvetujete tem ranam primernege leka in zdravila.

Ker so mi pa ravno te razmere dobro znane, nisem tak idealist, da bi mislil, da bo deželna učiteljska konferenca mahoma odpravila vse te nedostatke. Toda pripomoči more veliko, da se prej odpravijo, ako se resno loti dela.

Zatorej Vas prosim, razodenite svoje želje in misli o napredku našega šolstva in o intelektualni in gmotni povzdigi učiteljskega stanu kakor se spodobi razsodnim možem: stvarno, odkrito in odločno, in bodite preverjeni, da bom poslovni red glede govornikov — v kolikor ostanejo